

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. Quid sit prædicatum vitalitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR. Majorem esse similitudinem habituum supernaturalium cum vita, quam cum aliis principiis non viventibus. Non esse tamen in illis talem similitudinem, quæ fundet prædicatum vitæ; quia deficiunt in principali, hoc est in esse ab intrinseco, & sicut impulsus magis accedit ad vitalia principia quam ad mortua, neque tamen impulsus est quid vitale, ita & in præsentia.

OBJICITUR 2. Actus supernaturalis est vitalis, Ergo & habitus productivus ejusdem.

RESPONDETUR. Actus supernaturalis, est vitalis, quia habet id prædicatum, cujus carentia in habitu supernaturali, facit ne habitus supernaturalis sit vitalis, nempe quia est ab intrinseco, cum tamen habitus supernaturalis, non sit ab intrinseco. Deinde quando plures causæ concurrunt ad eundem effectum, habentem diversa prædicata, non est necesse, ut omnes causæ illa prædicata contineant, sed sufficit ut contineant aliqua ex illis. Sic v. g. quando intellectus concurrat ad actum supernaturalem, sufficit ut alia tantum concussa sit supernaturalis. Rursus in sententia concedente concursum objecto cum potentia ad intelligendum, concursus objecti non est vitalis, sed solus concursus intellectus. Deinde quando Deus & Creatura concurrunt ad peccatum, adeoque ad defectuosum aliquid, sufficit, ut una causa sit defectuosa, & sic in reliquis. Cur ergo etiam non sufficiet, ut concursus intellectus ad actum supernaturalem sit vitalis, licet habitus supernaturalis simul concurrans, non sit vitalis.

OBJICITUR 3. Habitus supernaturales educuntur de potentia animæ obedientiali, Ergo sunt ab intrinseco.

RESPONDETUR. Hoc ipsum educi, non est sufficiens, ad vitalitatem; quia etiam calor productus ab extrinseco in vivente, producitur de potentia viventis, nec tamen est quid vitale. Sed quid sentiendum de habitu supernaturali acquisito? si producitur ab ipso principio elevato creato, poterit dici vitalis, non poterit autem esse vitalis, si à Deo ipso producitur ad exigentiam actuum, propter paritatem actionis, cum habitu infuso.

Punctum Difficultatis 3.

Quid sentiendum de motu.

Quod attinet ad motum localem. Illum negat esse vitalem Ariaga & Oviedo. Affirmat uterque Suarez.

ASSERO 1. *Potentiam loco motivam esse vitalem.* Ratio quia nostra sententia ut infra videbitur, identificat potentias animæ, quæ ipsa est vitalis.

ASSERO 2. *In Modalistarum sententia dicente motum localem esse ipsum exercitium potentie loco motivæ ad terminum, motus localis est quid vitale.*

RATIO. Quia nihil deest ad vitalitatem, cum sit ipsum exercitium potentie ab intrinseco.

ASSERO 3. *Impulsus qui producitur per motum impellentis vitalis produci actione vitali.*

RATIO. Quia tali motui nil deest ad vitalitatem. ASSERO 4. *Impulsus productus non medio motu, sed media sola gravitate vel aliquo alio simili non produci actione vitali.*

RATIO. Quia producitur à consimili causa, & consimili modo, quo illum produceret lapis, qui indubie illum non produceret vitaliter.

ASSERO 5. *Impulsus spectatus penes objectum recipiens extrinsecum, non esse illi subiecto vitali.*

RATIO. Quia ab intrinseco non se movet ad illum, estque illi violentus, de quo supra.

DICES 1. cum Oviedo. Eadem præsentia, per eandem indivisibilem actionem, per quam producitur motu progressivo, potest produci motu, quo corpus naturaliter descendit deorsum, quod enim anima rationalis moveatur, determinata proprio voluntatis actu, vel quod moveatur determinata motu naturali corporis gravis, cui est unita, non infert, neque inducit diversitatem actionis.

RESPONDETUR. Supponit imprimis argumentum, quod ideo vitalis sit ille motus, quia producit præsentiam, quod falsum est, ut scitum est ex Phisicis, quæ docent illam præsentiam esse meram formalitatem; sed etiam hoc transitio falsum est, quod eadem indivisibili actione uterque motus producatur, progressivus enim producitur ab anima activè: Posterior non nisi ab impulsu & gravitate. Neque valet quod principium pertingens ad actionem sit idem, sufficit enim quod non eodem modo se exercet. Transeat ergo, quod eadem præsentia diversis actionibus produci possit. Sed inde non sequitur, quod eodem modo semper producatur, unde si producitur modo hoc, in quo non habet se passivè sed activè anima, erit motus vitalis ille; sicut eadem pars materie, potest nutritione, hoc est vitali actione acquiri ab anima, & non vitali, dum scilicet illi primò unitur anima.

INSTABIS. Actus voluntatis idem manet five ex hac five ex illa actione proficiatur, Ergo & eadem actione exercebitur ille motus, five ad illum se determinet voluntas, five determinetur gravitate.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia cognitio, non est principium Phisicè & sufficienter influens, in volitionem; hinc ead. manet entitativè volitio, five sit hæc five alia cognitio; unde idem etiam erit motus, five ab hoc, five ab alio voluntatis actu imperetur, quia hi actus voluntatis, sunt solum conditiones, applicativæ ad motum; actio autem non distinguitur penes causas applicantes; hinc eadem erit ignitio, si applicet ignem Petrus five Paulus; sed non est ead. ratio de ipso principio influente, quia in casu objectionis, si motum principiat non nisi gravitas & anima ad illum non nisi se passivè habet, motus ille non potest esse vitalis, quia non est jam ab intrinseco. Contra motus qui principiat elicitivè ab anima, est actuale ipsius exercitium, nec se ad illum passivè habet, hinc poterit esse vitalis.

DICES secundò cum eodem: Eandem numero

mero praesentiam, quam acquiri motu progressivo, ponere potuisset in me aliud agens. Ergo actio productiva praesentiae non habet immanentiam requisitam.

RESPONDUM SUPRA. Vitalitatem motus, non esse pensandam ex termino, qui est praesentia, sed ex modo illius acquirendae; non eodem autem modo, acquireretur, si acquireretur impulsu v. g. quem produceret aliud agens, quia ad hunc non nisi passivè se haberet anima.

DICES TERTIO. Actio, quae manus seipsam movet, non est diversa ab actione, quae movet alterius manus; sed quae movet alterius manus, non est vitalis, Ergo nec prior est vitalis. Major probatur. Quia eadem est ubique praesentia, idem specie motus, idem specie subiectum, Ergo & actio eadem specie erit.

RESPONDETUR. Ad diversificandos hos motus, attendendum est ad diversitatem modi agendi; quia motus, quo se movet manus, est immanentia actione productus; motus autem productus in aliena manu, est productus actione transeunti.

DIFFICULTAS III.

Quale sit praedicatum Vitalitas.

ALIA phrasi idem proponi solet, an actum vitalem Deus, vel alia potentia, supplere possit. Plura huc concernentia videnda erunt, ubi agitur qualenam sit praedicatum libertas.

DICENDUM est primo. *Actum vitalem quatenus, seu entem à vitalitate, non posse à Deo suppleri, vel ab alia potentia distincta.*

PROBATUR PRIMO. Et esset ille actus vitalis, & non esset, esset quidem ut supponitur, non esset autem, quia non esset ab intrinseco, sed v. g. à Deo vel ab alia potentia.

PROBATUR SECUNDO. Hoc quod est me agere, non potest suppleri à Deo, quia & ego agerem & non ego; agerem ego quia dicis suppleri à Deo posse, hoc, quod est me agere, & non agerem ego, quia ageret non nisi Deus adeoque; non ego. Quod si hoc est me agere non potest suppleri à Deo, Ergo nec id, quod est agere ab intrinseco, potest suppleri à Deo. Quia hoc quod est me agere ab intrinseco, solis verbis differunt.

PROBATUR TERTIO. Hoc quod est supernaturale, non potest suppleri à naturali, ut scilicet praedicatum naturalis, sit idem quod praedicatum supernaturale, Ergo nec id quod est esse ab intrinseco potest suppleri ab extrinseco, tamen enim naturale supernaturale, quam intrinsecum extrinseco opponitur. Sed hoc quod est esse actum vitalem, est esse ab intrinseco, Ergo ab extrinseco suppleri non potest.

DICENDUM est secundo. *Actum vitalem non verentem vitalitatem, seu secundum solam entitatem spectatum, posse à Deo produci, vel ab alia causa, à Deo assumpta.* Est conclusio Thomistarum & Suarezii Disputatione 48. Sectione secunda num. 9. contra Amicum tomo 3. Disp. 2. num. 80. & alios.

PROBATUR I. Entia quae aliqua praedicata connotativa habent, possunt eadem in Entitate

manere, sublatis iis, quae connotant, modo connotatio illa, non inferat respectum secundo essentialem, qualem dicunt creaturae ad Deum. Sed praedicatum vitalitatis in actu v. g. cognitionis, est connotativum, & non fundat respectum secundo essentialem. Ergo potest manere eadem entitativè cognitio, & non dicere praedicatum vitalitatis. Major probatur inductione in omnibus connotativis entibus; Minor quoad primam partem probatur, quia vitalitas semper in obliquo importat principium intrinsecum, Ergo est praedicatum connotativum, & sicut relatio dicit esse ad, ita vitalitas dicit esse ab, adeoque utraque formalitas est connotativa. Quod autem non sit respectus ille secundo essentialis inclusus in ipsa entitate actus vitalis, inde probatur, quia non est major connexio actus vitalis quoad entitatem cum principio, quam sit connexio fundamenti quoad entitatem spectati, cum suo termino, connexio autem fundamenti non est talis, quin entitativè idem possit manere fundamentum, non posito termino Ergo. Tum quia sicut entia non sunt multiplicanda sine necessitate, sic nec multiplicandae formalitates ita essentielles, ut ipsis deficientibus stare non possit eadem entitas; nulla autem necessitas & nullum fundamentum ponendae talis connexionis inter entitatem actus vitalis & inter suum principium. Tum quia si perpendatur tota definitio vitalis ex illa non inferretur esse essentialem in ipsa entitate inclusam dependentiam à suo principio.

PROBATUR 2. Quia id non implicat contradictionem, ut patebit solutione Argumentorum.

PROBATUR 3. Restaurando rationes quas sibi opposuit Amicus, easqueolvere conatus est.

PRIMA RATIO. Libertas non est intrinseca actui libero, Ergo nec vitalitas.

RESPONDET AMICUS. Libertas nequit salvari nisi in potentia, liberum enim est quod potest operari & non operari, hoc autem non competit actui, qui dum est, non potest non esse, vitalitas autem maximè competit actui, est enim ipsum exercitium vitae ab intrinseco perficiens viventem, ultra perfectionem quam à generatione accepit. Contra; Tum quia actus liber est ipsum exercitium libertatis, & tamen potest salvari & poni illius entitas, & non à potentia libera, Ergo & actus vitalis poterit poni quoad entitatem, licet actus vitalis sit exercitium vitae. Tum quia posse esse & non esse est connotatum actus liberi, tale, ut esse possit ipsa entitas actus, sine tali connotato, Ergo & esse ab intrinseco, erit simile connotatum actus vitalis, ut sine eo possit esse, quoad entitatem. T. 2. posse esse & non esse infert extrinsecitatem libertatis, Ergo & esse ab intrinseco infert extrinsecitatem vitalitatis, & sicut exercitium actuale libertatis solvatur per Amicum non ratione actus, sed ratione potentiae, ita & exercitium vitalitatis, salvabitur ratione ipsius principii, non verò ratione actus.